

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Terentivs,|| A` M. Antonio Mvreto|| locis prope
innumerabilibus|| emendatus.||**

Terentius Afer, Publius

Venetiis, 1558 [erschieden] 1559

Actvs Secvndi

[urn:nbn:de:gbv:45:1-723936](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:gbv:45:1-723936)

P H O R M I O

Neque testimonij dictio est . De. mitto omnia : adde

Istuc : imprudens timuit adolescens : sino :

Tu seruus : uerum si cognata est maxume ,

Non fuit necesse habere ; sed , id quod lex iubet ,

Dotem daretis ; quæreret alium uirum .

Qua ratione inopem potius ducebat domum ?

Ge. Non ratio , uerum argentum deerat . De. sumeret

Alicunde . Ge. alicunde ? nihil est dictu facilius .

De. Postremo , si nullo alio pacto , uel foenore .

Ge. Hui , dixti pulchre , si quidem quisquam crederet

Te uiuo . De. non , non sic futurum est , non potest .

Ego ne illam cum illo ut patiar nuptam unum diem ?

Nil suaue meritum est . hominem commonstrarier

Mihi istum uolo , aut , ubi habitet , demonstrarier .

Ge. Nempe Phormionem . De. istum patronum mulieris .

G. Iam faxo hic aderit . D. Antipho ubi nunc est ? Ph. foris .

De. Abi Phædria , eum require , atque adduce huc . Ph. eo

Recta uia equidē illuc . Ge. nēpe ad Pāphilā . De. at ego

Deos penates hinc salutatum domum

Diuortor : inde ibo ad forum , atque aliquot mihi

Amicos aduocabo , ad hanc rem qui assient ,

Vt ne imparatus sim cum adueniet Phormio .

ACTVS SECVNDI SCENA I.

PHORMIO, GETA.

Ph. Ta ne patris ais conspectum ueritum hinc

abiisse ? Ge. admodum .

Ph. Phanium relictam solam ? G. sic P. et

iratum

iratum senem?

1. Oppido. P. ad te summa solum Phormio rerum redit:
Tute hoc intristi, tibi omne est exedendum: accingere.

2. Obsecro te. Ph. si rogabit. G. in te spes est. Ph. æcere,
Quid si reddet? G. tu impulisti. Ph. sic opinor. G.
subueni.

Ph. Cedo senē: iā instructa sunt mihi corde consilia omnia.

G. Quid ages? Ph. quid uis? nisi ut maneat Phanium,
atque ex crimine hoc

Antiphonem eripiam, atque in me omnem iram deri-
nem senis?

G. O uir fortis, atque amicus: uerum hoc sæpe Phormio
Vereor, ne istæc fortitudo in neruum erumpat deni-
que. P. ah,

Non ita est: factum est periculum, iā pedum uisa est uia.

Quot me censes homines iā deuerberasse usque ad necē
Hospites? tum ciues? quo magi noui, tanto sæpius.

Cedo dū, en unquā iniuriarū audisti mi scriptā dicam?

G. Qui istuc? Ph. quia non rete accipitri tēditur, neque
miluio,

Qui male faciūt nobis: illis, qui nil faciūt, tenditur:

Quia enim in illis fructus est, in illis opera luditur.

Alijs aliunde est periclū, unde aliquid abradi potest:

Mihi sciunt nihil esse. dices, ducent dānatum domum:

Alere nolūt hominē edacē: et sapiūt mea quidē sententia,

Pro maleficio si beneficium summum nolunt reddere.

G. Non pote sati pro merito ab illo tibi referri gratia.

Ph. Immo enim nemo sati pro merito gratiam regi refert.

Te ne a symbolum uenire, unctū, atque lautū è balneis,

Ociosum ab animo; cū ille cura, et sūptu absumitur,

Dum

Dum tibi sit, quod placeat: ille ringitur, tu rideas:
 Prior bibas, prior decumbas: cena dubia apponitur?
 Ge. Quid istuc uerbi est? Ph. ubi tu dubites, quid sumas
 potissimum.

Hæc, quum rationem ineas, quàm sint suauiâ, et quàm
 cara sint;

Ea qui præbit, nõ tu hunc habeas plane præsentem deũ.

Ge. Senex adest. uide quid agas: prima coitio est acerrima:
 Si eam sustinueris, post illa iam, ut lubet, ludas licet.

ACTVS SECVNDI SCENA II.

DEMIPHO, GETA, PHORMIO.

D. N unquam cuiquam contumeliosius
 e Audistis factam iniuriam, quàm hæc est
 mihi?

Adeste quæso. Ge. iratus est. Ph. quin tu hoc age:

Iam ego hunc agitabo. pro deum immortalium,

Negat Phanium esse hanc sibi cognatam Demipho?

Hanc Demipho negat esse cognatam? Ge. negat.

De. ipsum esse opinor, de quo agebam. sequimini.

Ph. Neque eius patrem se scire, qui fuerit? Ge. negat.

Ph. Nec stilphonem ipsum scire, qui fuerit? G. negat.

Ph. Quia egens relicta est misera, ignoratur parens,
 Neglegitur ipsa: uide, auaritia quid facit.

Ge. Si herum insimulabis auaritiæ, male audies.

De. O audaciam; etiam me ultro accusatum aduenit.

Ph. Nam iam adolescenti nihil est quod succenseam,
 si illum minus norat: quippe homo iam grandior,

pauper

pauper, cui opera uita erat, ruri fere
 se continebat: ibi agrum de nostro patre
 colendum habebat: sæpe interea mihi senex
 Narrabat, se hunc neglegere cognatum suum:
 At quem uirum? quem ego uiderim in uita optimum.

Ge. Videas te, atque illum, ut narras. Ph. abi in malã crucẽ:

Nam ni ita eum existumasset, nunquam tam graues
 Ob hanc inimicitias caperem in uostram familiam,
 Quam is aspernatur nunc tam illiberaliter.

Ge. Pergin' hero absenti male loqui impurissime?

Ph. Dignum autẽ hoc illo est. G. ain' tãdẽ carcer? D. Geta.

Ge. Bonorum extortor, legum contortor. D. Geta.

Ph. Responde. Ge. quis homo est? ehem. D. tace. Ge. absenti tibi

Te indignas, seq; dignas contumelias

Nunquam cessauit dicere hodie. D. ohe, desine.

Adolescens, primum abs te hoc bona uenia peto,
 Si tibi placere potis est, mihi ut respondeas:

Quem amicum tuum ais fuisse istum, explana mihi,
 Et qui cognatum me sibi esse diceret.

Ph. Proinde expiscare, quasi nõ nosses. D. nossẽm? Ph. ita.

De. Ego me nego: tu, qui ais, redige ad memoriam.

Ph. Eho, tu sobrinum tuum non noras? De. enicas:

Dic nomen. Ph. nomen? maxume. D. quid nunc tacis?

Ph. Perij hercle, nomẽ perdidi. D. hem, quid ais? Ph. Geta,

Si meministi id quod olim dictum est, subijce. hem,

Non dico: quasi non noris, tentatum aduenis.

D. Egon' autẽ tẽto? G. Stilpho. Ph. atque adeo, quid mea?

Stilpho est. D. quẽ dixti? Ph. Stilphonẽ in quã noueras?

De. Neque ego illum noram, neque mihi cognatus fuit

P Quisquam

Quisquã isto nomine. Ph. ita ne? non te horum pudet?
At si talentum rem reliquisset decem.

De. Dũ tibi male faciant. Ph. primus esses memoriter
Progeniem uostram usque ab auo atque atauo proferes.

De. Ita ut dicis. ego tum si aduenissem, qui mihi
Cognata ea esset, dicerem: itidem tu face:
Cedo, qui est cognata? Ge. heus noster, recte: heus tu ca.

Ph. Dilucide expediri, quibus me oportuit (ne.
Iudicibus: tum, si id falsum fuerat, filius
Cur non refellit? De. filium narras mihi?
Cuius de stultitia dici, ut dignum est, non potest.

Ph. At tu, qui sapiens es, magistratus adi,
Iudicium de eadem causa iterum ut reddant tibi:
Quandoquidem solus regnas, & soli licet
Hic de eadem causa bis iudicium adipiscier.

De. Et si facta mihi iniuria est, ueruntamen
Potius quã lites secter, aut quã te audiam,
Itidem ut cognata si sit, id quod lex iubet
Dotem dare, abduce hanc, minas quinque accipe.

Ph. Ha, ha, hæ, homo suauis. De. quid est? num iniquum
postulo?

An ne hoc quidem ego adipiscar, quod ius publicũ est?

Ph. Ita ne tandem quãso, ciuem ubi abusu sis,
Mercedem dare lex iubet ei, atque amittere; an,
Ut ne quid turpe ciuis in se admitteret
Propter egestatem, proxumo iussa est dari,
Ut cum uno ætatem degeret, quod tu uetas?

D. Ita, proxumo quidem: at nos unde? aut quam ob rem?
P. ohe,

Actũ, aiunt, ne agas. D. non agã? immo haud desinam,
Donec

Donec perfecero hoc. Ph. ineptis. De. sine modo.
 Ph. Postremo tecum nihil rei nobis Demipho est :
 Tuus est damnatus gnatus , non tu : nam tua
 praterierat iam ducendi ætas . De. omnia hæc
 illum putato , quæ ego nunc dico , dicere :
 Aut quid cum uxore hac ipsum prohibebo domo .
 Ge. Iratus est . Ph. tute idem melius feceris .
 De. Ita ne es paratus facere me aduersum omnia
 Infelix ? Ph. metuit hic nos , tametsi sedulo
 Dissimulat . Ge. bene habent tibi principia . Ph. quin ,
 quod est
 Ferendum fers ? tuis factis dignum feceris ,
 Ut amici inter nos simus . De. egon' tuam expetam
 Amicitiam ? aut te uisum , aut auditum uelim ?
 Ph. Si concordabis cum illa , habebis , quæ tuam
 Senectutem oblectet : respice ætatem tuam .
 D. Te oblectet : tibi habe. P. minue uero iram . D. hoc age :
 Satis iam uerborum est : nisi tu properas mulierem
 Abducere , ego illam eijciam : dixi Phormio .
 Ph. Si tu illam attigeris secus , quàm dignum est liberam ,
 Dicam impingam tibi grandem : dixi Demipho .
 Si quid opus fuerit , heus , domo me . Ge. intellego .

ACTVS SECVNDI, SCENA III.

DEMIPHO, GETA, HEGIO,

CRATINVS, CRITO.

D. Vanta me cura , & solitudine afficit
 q Gnatus, qui me & se hisce impediuit nuptiis.

P 2 Neque

Nam, ut audio, per unam eius aut uiuam, aut moriar
sententiam.

Ge. Phædria tibi adest. An. ubinam? Ge. eccum à sua pa-
lestra exit foras.

ACTVS TERTII SCENA II.

PHAEDRIA, DORIO, ANTIPHO,
G E T A.

Ph. Orio, audi obsecro. Do. non audio. Ph. pa-
d rumper. Do. quin omitte me.

Ph. Audi, quod dicam. Do. at enim tædet iam
audire eadem millies.

Ph. At nunc dicā, quod lubenter audias. D. loquere, audio.

Ph. Nequeo te exorare, ut maneat triduum hoc? quò nunc
abis?

Do. Mirabar, si tu mihi quicquam afferres noui.

An. Hei, metuo lenonē, ne quid suo suat capiti. Ge. idem
ego metuo.

Ph. Non mihi credis? Do. hariolare. Ph. sin fidem do. Do.
fabulæ.

Ph. Fœneratum istuc beneficium tibi pulchre dices. Do. logi.

Ph. Crede mihi, gaudebis factò: uerum hercle hoc est. Do.
somnia.

Ph. Experire, non est longum. Do. cantilenā eandē canis.

Ph. Tu mihi cognatus, tu amicus, tu parens. Do. garrus
modo.

Ph. Adeo ne ingenio esse duro te, atque inexorabili,
ut neque misericordia, neque precibus molliri queas?

Do. Adeon' t. esse incogitantem atque impudētē Phædria,